

Meld. St. 19

(2024–2025)

Melding til Stortinget

Årsmelding 2024 for pensjonsordninga for stortingsrepresentantar og regjeringsmedlemer

*Tilråding frå Arbeids- og inkluderingsdepartementet 4. april 2025,
godkjend i statsråd same dagen.
(Regjeringa Støre)*

1 Innleiing

Lov 16. desember 2011 nr. 60 om pensjonsordning for stortingsrepresentantar og regjeringsmedlemer (stortings- og regjeringspensjonsloven) blei sett i kraft 1. januar 2012. Frå same tidspunkt blei desse lovene oppheva: lov 14. desember 1951 nr. 11 om pensjonsordning for statsråder og lov 12. juni 1981 nr. 61 om pensjonsordning for stortingsrepresentantar.

Stortings- og regjeringspensjonsloven § 8-1 lyder slik:

«Pensjonsordningen administreres av Statens pensjonskasse. Pensjonskassen skal senest seks måneder etter at regnskapsåret er avsluttet, utarbeide en beretning om virksomheten i siste regnskapsår. Beretningen utarbeides for departementet og forelegges Stortinget.»

I samsvar med denne føresegna legg Arbeids- og inkluderingsdepartementet fram ei melding om utviklinga i pensjonsordninga i 2024. Meldinga inneheld ei oversikt over dei viktigaste ytingane i pensjonsordninga etter nye og gamle oppteningsreglar, og ei oversikt over utviklinga i ordninga i 2024.

2 Om pensjonsordninga for stortingsrepresentantar og regjeringsmedlemer

Dei tidlegare pensjonsordningane for stortingsrepresentantar og statsråder blei 1. januar 2012 erstatta av éi pensjonsordning. Alderspensionen i den noverande pensjonsordninga er basert på dei same prinsippa som ny alderspensjon i folketrygda, og pensjonen blir gitt som eit direkte tillegg til alderspensjonen frå folketrygda.

Dette inneber mellom anna at alderspensjonen er endra frå ei bruttoordning basert på sluttlønn, til ei nettoordning basert på opptening i alle år som stortingsrepresentant og regjeringsmedlem. Hovudtrekka i den noverande pensjonsordninga er forklart i punkt 2.1. Rett som er tent opp i dei to tidlegare pensjonsordningane er vidareført i den nye ordninga. Hovudtrekka i desse ordningane er forklart i punkt 2.2 og punkt 2.3.

2.1 Hovudtrekk i pensjonsordninga for stortingsrepresentantar og regjeringsmedlemer

- Alderspensionen blir opptent ved at medlemene kvart år byggjer seg opp pensjonsrett i form av ei pensjonsbeholdning. Oppteninga utgjer ein fastsett prosentdel av inntekta til stortingsrepresentanten eller regjeringsmed-

lemen. Oppteninga utgjer 6,03 prosent av inntekta opp til 7,1 gonger grunnbeløpet i folketrygda (G) og 24,13 prosent av inntekta mellom 7,1 G og 12 G (G per 1. mai 2024 er 124 028 kroner). Pensjonsbeholdninga blir regulert med lønnsvekst fram til alderspensjonen blir teken ut.

- Den årlege alderspensjonen blir rekna ut ved å dele den opparbeidde pensjonsbeholdninga på eit delingstal. Delingstalet reflekterer forventta attståande levetid på det tidspunktet ein tek ut pensjonen. Delingstala er utforma slik at pensjonen blir levealdersjustert på same måte som i folketrygda.
- Alderspensjonen kan takast ut fleksibelt, tidlegast frå 62 år, i hovudsak etter dei same prinsippa som i folketrygda. Dersom pensjonen ikkje er teken ut innan vedkomande fyller 75 år, skal pensjonen uansett betalast ut frå og med månaden etter fylte 75 år. Arbeidsinntekt og pensjon kan kombinerast utan at pensjonen blir avkorta.
- Alderspensjon under utbetaling blir regulert med eit gjennomsnitt av lønns- og prisvekst. Det vil seie at ein følgjer dei same prinsippa for regulering av alderspensjon under utbetaling som i folketrygda.
- Pensjon som er opptent etter dei nye reglane, skal ikkje samordnast med andre pensjonsytningar.
- Det er gitt overgangsreglar som sikrar rett opptent pensjon etter den tidlegare pensjonsordninga for stortingsrepresentantar og den tidlegare pensjonsordninga for statsrådar. For dei som har opptening etter både gamal og noverande pensjonsordning, er det reglar om at samla pensjon ikkje skal overstige ein utrekna maksimal pensjon. Stortingsrepresentantar som ikkje hadde opptent rett til pensjon før 1. oktober 2009, og regjeringsmedlemer som ikkje hadde opptent rett til pensjon før 1. januar 2012, får opptening etter den noverande ordninga frå 1. oktober 2009. Dei noverande reglane fekk verknad for andre medlemer frå 1. januar 2012.
- I lov 7. mars 2014 nr. 5 om endringer i lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (ny uførepensjonsordning) blei reglane om uførepensjon for stortingsrepresentantar og regjeringsmedlemer endra med verknad frå 1. januar 2015, og tilpassa nye reglar som samstundes blei vedtekne for Statens pensjonskasse. Endringane inneber mellom anna at også uførepensjon er lagt om til ei nettoyting. Pensjonen blir gitt som eit tillegg til uføre-

trygda frå folketrygda, og skal ikkje samordnast med andre pensjonar og trygder. Det er òg gitt nye reglar om avkorting av uførepensjon mot arbeidsinntekt. Når skatteoppgjeret er klart, kontrollerer Statens pensjonskasse om det er utbetalt korrekt uførepensjon. Er det utbetalt for mykje eller for lite pensjon, skal det gjennomførast eit etteroppgjer. Det blei vedteke at dei som hadde uførepensjonar under utbetaling skulle overførast til nytt regelverk frå 1. januar 2015.

- Etterlatnepensjon blir i hovudsak gitt etter reglane i lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse.

2.2 Hovudtrekk i den tidlegare pensjonsordninga for stortingsrepresentantar

- Personar med rett i den tidlegare ordninga for stortingsrepresentantar får denne vidareført i eit kapittel i den nye lova.
- Alderspensjonen er ein bruttopensjon som blir samordna med andre pensjonsytningar etter samordningslova.
- Full alderspensjon blir gitt etter tolv års oppeningstid og utgjer 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. Dersom oppteningstida er kortare, blir pensjonen redusert i samsvar med dette. Pensjonsgrunnlaget er basert på tidlegare årleg bruttogodtgjersle for stortingsrepresentantar.
- Pensjonsalderen er 65 år. Ein kan få alderspensjon tidlegare når summen av alder og oppeningstid i den tidlegare ordninga fram til 1. januar 2012 er minst 75 år (75-årsregelen). Dette gjeld likevel ikkje dersom vedkomande har, eller får, inntekt som overstig ei inntektsgrense.
- Alderspensjon kan ikkje ytast så lenge vedkomande er medlem av regjeringa eller Stortinget. Det same gjeld den som er tilsett i statleg eller kommunal teneste i minst 80 prosent stilling, eller har minst 80 prosent stilling som kommunalt ombod.
- Alderspensjonen som stortingsrepresentantar har rett til mellom 65 og 67 år, kan tidlegast takast ut frå 62 år. Summen av alderspensjon for perioden 65–67 år blir fordelt på perioden frå pensjonen blir teken ut til 67 år. Alderspensjon som blir teken ut etter denne føresegna, kan ikkje takast ut samtidig med alderspensjon etter 75-årsregelen.
- Alderspensjonen blir levealdersjustert frå fylte 67 år for personar som er fødte i 1943 eller seinare.

- Alderspensjon under utbetaling blir regulert med eit gjennomsnitt av lønns- og prisvekst. Fram til pensjonen blir teken ut, blir pensjonsgrunnlaget regulert årleg i samsvar med lønnsveksten.

2.3 Hovudtrekk i den tidlegare pensjonsordninga for statsrådar

- Også rett i den tidlegare pensjonsordninga for statsrådar er vidareført i den nye lova.
- Alderspensjonen er ein bruttopensjon som blir samordna med andre pensjonsytningar etter samordningslova.
- Ei tenestetid på tre år gir årleg ein alderspensjon på 42 prosent av pensjonsgrunnlaget. For kvart tenesteår frå tre til og med seks år blir satsen auka med fem prosentpoeng. Full pensjon etter seks tenesteår utgjer då 57 prosent av pensjonsgrunnlaget. Pensjonsgrunnlaget er basert på tidlegare årleg bruttoinntekt fastsett for statsrådar.
- Pensjonsalderen er 65 år. Alderspensjonen eit regjeringsmedlem har rett til mellom 65 og 67 år, kan tidlegast takast ut frå 62 år. Summen av alderspensjon for perioden 65–67 år blir fordelt på perioden frå pensjonen blir teken ut til 67 år. Alderspensjon som blir teken ut etter denne føresegna, kan ikkje takast ut samtidig med alderspensjon etter 75-årsregelen for stortingsrepresentantar.
- Alderspensjon kan ikkje ytast så lenge vedkomande er medlem av regjeringa eller Stortinget. Det same gjeld den som er tilsett i statleg eller kommunal teneste i minst 80 prosent stilling eller har minst 80 prosent stilling som kommunalt ombod.
- Alderspensjonen blir levealdersjustert frå fylte 67 år for personar som er fødte i 1943 eller seinare.
- Alderspensjon under utbetaling blir regulert med eit gjennomsnitt av lønns- og prisvekst. Fram til pensjonen blir teken ut blir pensjonsgrunnlaget regulert årleg i samsvar med lønnsveksten.

3 Utvikling i 2024 for pensjonar opptent som stortingsrepresentant

Totalt 386 personar fekk ved utgangen av 2024 pensjon på bakgrunn av tidlegare oppteningstid som stortingsrepresentant (alderspensjon, uførepensjon eller etterlatnepensjon).

3.1 Alderspensjon

Ved inngangen til 2024 var det 298 alderspensjonistar i ordninga. I løpet av året har det vore avgang på 17 personar og tilgang på ni personar. Per 31. desember 2024 var talet på alderspensjonistar derfor 290 personar.

Gjennomsnittleg utbetalt alderspensjon var 17 103 kroner per måned. Kvinner fekk i gjennomsnitt 17 379 kroner, medan menn i gjennomsnitt fekk 16 951 kroner.

I 2024 tok ni personar ut alderspensjon i ordninga for første gong. Av desse var fire kvinner og fem menn. Gjennomsnittleg uttaksalder var 65,2 år for kvinner og 65,6 år for menn. Samla sett var den gjennomsnittlege uttaksalderen 65,4 år.

Gjennomsnittleg uttaksalder for stortingsrepresentantar varierer frå år til år, sidan talet på uttak er svært lågt.

Gjennomsnittsalderen for alle alderspensjonistar i ordninga var 77,3 år for kvinner og 76,6 år for menn. Samla sett var gjennomsnittsalderen 76,9 år.

3.2 Uførepensjon

Ved inngangen til 2024 var det tre uførepensjonistar i ordninga. Det har ikkje vore nokon avgang, men det har vore tilgang på éin person med uførepensjon i løpet av året. Per 31. desember 2024 var det fire uførepensjonistar i ordninga.

Gjennomsnittleg utbetalt uførepensjon var 10 387 kroner per måned.

Uførepensjon blir ofte innvilga med verknad tilbake i tid. Det kan derfor framleis bli innvilga uførepensjon som gjeld for 2024.

3.3 Etterlatnepensjon (ektefelle- og barnepensjon)

Ved inngangen til 2024 var det 89 ektefellepensjonistar i ordninga. I løpet av året har det vore avgang på fire personar og tilgang på syv personar. Per 31. desember 2024 var talet på ektefellepensjonistar derfor 92 personar.

Gjennomsnittleg utbetalt ektefellepensjon var 9 232 kroner per måned. Kvinner fekk i gjennomsnitt 8 982 kroner, medan menn i gjennomsnitt fekk 11 183 kroner.

I 2024 blei syv personar innvilga ektefellepensjon. Alle var kvinner. Gjennomsnittleg uttaksalder var 77,6 år.

Gjennomsnittsalderen for alle ektefellepensjonistar i ordninga var 84,3 år for kvinner og 84,5 år

for menn. Samla sett var gjennomsnittsalderen 84,3 år.

Per 31. desember 2024 var det ingen som tok imot barnepensjon i ordninga.

3.4 Rekneskap for 2024

Pensjonane blir dekte over kapittel 41 «Stortinget». I statsrekneskapen blei det utgiftsført 74 865 407 kroner til pensjonar. Dette er ein auke på litt over ein million kroner frå 2023. Administrasjonskostnadene var i sum 1 382 323 kroner. Dette er ein liten auke frå 2023.

4 Utvikling i 2024 for pensjonar opptent som regjeringsmedlem

Ved utgangen av 2024 fekk totalt 108 personar ein pensjon frå pensjonsordninga på bakgrunn av tidlegare oppteningstid som regjeringsmedlem (alderspensjon, uførepensjon eller etterlatnepensjon).

4.1 Alderspensjon

Ved inngangen til 2024 var det 71 alderspensjonistar i ordninga. I løpet av året har det vore avgang på to personar og tilgang på ein person. Per 31. desember 2024 var talet på alderspensjonistar derfor 70 personar.

Gjennomsnittleg utbetalt alderspensjon var 13 825 kroner per måned. Kvinner fekk i gjennomsnitt 13 611 kroner, medan menn i gjennomsnitt fekk 14 012 kroner.

Gjennomsnittleg uttaksalder for statsrådene varierer frå år til år, sidan talet på uttak er svært lågt.

Gjennomsnittsalderen for alle alderspensjonistar i ordninga var 78 år for kvinner og 80,4 år for menn. Samla sett var gjennomsnittsalderen 79,3 år.

4.2 Uførepensjon

Ved inngangen til 2024 var det ingen uførepensjonistar i ordninga. Det har vore tilgang på ein person med uførepensjon i løpet av året. Per 31. desember 2024 var det derfor ein uførepensjonist i ordninga.

Uførepensjon blir ofte innvilga med verknad tilbake i tid. Det kan derfor framleis bli innvilga uførepensjon som gjeld for 2024.

4.3 Etterlatnepensjon

Ved inngangen til 2024 var det 38 ektefellepensjonistar i ordninga. I løpet av året har det vore avgang på tre personar og tilgang på ein person. Per 31. desember 2024 var talet på ektefellepensjonistar derfor 36 personar.

Gjennomsnittleg utbetalt ektefellepensjon var 10 520 kroner per måned. Kvinner fekk i gjennomsnitt 10 749 kroner, medan menn i gjennomsnitt fekk 9 631 kroner.

Gjennomsnittsalderen for alle ektefellepensjonistar i ordninga var 81,4 år for kvinner og 75,8 år for menn. Samla sett var gjennomsnittsalderen 80,2 år.

Ved inngangen til 2024 var det ein person som tok imot barnepensjon. Det har ikkje vore tilgang eller avgang på mottakarar av barnepensjonar i løpet av året. Per 31. desember 2024 var det derfor framleis berre ein mottakar av barnepensjon.

4.4 Rekneskap for 2024

Pensjonsordninga for regjeringsmedlemer blir gitt tilskot til under kapittel 612 «Tilskudd til Statens pensjonskasse». I statsrekneskapen blei det utgiftsført 17 308 491 kroner til pensjonar. Det er ein liten auke frå 2023. Administrasjonskostnadene utgjorde 336 452 kroner. Dette er ein nedgang frå 2023.

5 Sentrale hendingar i 2024

I samsvar med stortings- og regjeringspensjonslova § 3-4, kan alderspensjonen for stortingsrepresentantar takast ut før fylte 65 år når summen av alder og oppteningstid i den tidlegare ordninga fram til 1. januar 2012 er minst 75 år (75-årsregelen). Dette gjeld berre dei som har oppteningstid i den tidlegare pensjonsordninga for stortingsrepresentantar. For å sikre at ingen har hatt inntekt som overstig inntektsgrensa, blir det årleg utført inntektskontroll på alle som tok imot pensjon etter 75-årsregelen. Inntektsgrensa svarar til full pensjon berekna etter § 3-6 i stortings- og regjeringspensjonslova. Ein har ikkje rett på pensjon etter 75-årsregelen når inntekta overstig inntektsgrensa. Inntektskontrollen på dei som tok imot pensjon etter 75-årsregelen blei ferdig i slutten av 2024. Kontrollen gjaldt for inntektsåret 2023. Alle som blei kontrollert var innanfor inntektsgrensa.

I samsvar med stortings- og regjeringspensjonslova § 5-2, følger stortingsrepresentantar og regjeringsmedlemer reglar om midlertidig uførepensjon og uførepensjon som gjeld i lov om Statens pensjonskasse, kapittel 6. I lov om Statens pensjonskasse, § 30, tredje ledd, kjem det fram at det skal gjennomførast eit etteroppgjer for dei som mottar uførepensjon. Det skal gjerast eit etteroppgjer for å sikre at uførepensjonen er berekna ut frå den eventuelle inntekta ein har hatt samtidig med uførepensjon. Etteroppgjer for uføre er altså berre ein justering av pensjonen i forhold til inntekt. I løpet av sommaren/hausten 2024 blei det difor, ut frå skatteoppgjeret for 2023, gjennomført etteroppgjer for alle uførepensjonistar i ordninga.

I 2024 blei alderspensjonar under utbetaling, samt etterlatnepensjon til etterlatne som er 67 år eller eldre, regulert med eit gjennomsnitt av lønns- og prisvekst. Reguleringa utgjorde 2,76 prosent. Uførepensjon og etterlatnepensjon for dei under 67 år blir regulert som veksten i grunnbeløpet som utgjorde 4,56 prosent i 2024.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

t i l r å r :

Tilråding frå Arbeids- og inkluderingsdepartementet 4. april 2025 om årsmelding 2024 for pensjonsordninga for stortingsrepresentantar og regjeringsmedlemer blir send Stortinget.
